

iliala
esperanta
revuo

Oliver J. Kelley

AMB PATRONADO DE ITALIA KATEDRO DE ESPERANTO
A. DRACLET FILDONANTO S VITO AL TAGUAMENTO

ENHAVO

Il volo (c. g.)	81
Niaj eldonistoj, niaj kolonoj, Teo II. Rok'	82
Internacia Scienca Asocio	83
L'Attività Esperantista fuori d'Italia	84
Notizie in fascio	84
Cattedra Italiana di Esperanto (Atti Ufficiali)	86
Associazione Nazionale Ferrovieri Esperantisti (Atti Ufficiali)	86
Federazione Esperantista Italiana (Atti Ufficiali)	87
Dizionario Metodico Italiano-Esperanto, A. Tellini	89
Etnografia Ĉina Muzeo en Parma, Tsing Tsitan	91
La Kastelo de Rovereto, J. Matuella	95
La Homo kiu volis sin venĝi, novelo de B. Rogero, trad. de A. Bencivenga Barbaro	96
Kiel kisas la virinoj de ĉiuj popoloj kaj psikologio de la kisarto, esp. J. Bernhard	98
Scienco kaj Vivo: <i>La homa stomako kiel trolaboranto — La originalo de "Mil kaj unu nokto", trovita — Kion pereigas la lupoj en Ruslando — La lando de gigantaj bibliotekoj — Ĉu la abeloj fakte estas diligentaj?</i>	99
Diversaĵoj: <i>Kugletoj pasas, Mussolini restas — Legendo</i>	100
Itala Kroniko	101
Recenzaj Notoj	102

PREZO DE LA REKLAMOJ (unufoje)

KOVRILO:	4-a pago tuta	L. 150	-	1/2 L. 80	-	1/4 L. 50	-	1/8 L. 40
	3-a	100	-	60	-	40	-	30
INTERNAJ PAĜOJ de la Revuo		80	-	40	-	30	-	20
MALGRANDAJ ANONCOJ: Ĉiu vorto		L. 0.20	(minimume L. 2).					
KORESPONDADO: Ĉiu vorto		L. 0.10	(minimume L. 1).					

4-foje rabato 10 % — 12-foje rabato 20 %.

ANTAŬPAGO

Hotelo Sèissera

en VALBRUNA (Alta Friulio)

Stacidomo UGOVIZZA (Ugovloa) por la rapidaj vagonaroj

Klimata restadejo je 820 metroj sur la marnivelo — Belega loko — Bazo aŭ centro por ekskursoj sur plej altaj montoj. — Vintraj sportoj — Ĉaso — **RENKONTEJO DE ESPERANTISTOJ** dum somero — Bonegaj manĝaĵoj.

MODERAJ PREZOJ

REKOMENDITAJ ELDONAĴOJ POR KOMENCANTOJ:

Manualetto di conversazione Italiano-Esperanto.	L. 1.10
Dua Ekzercaro (de D-ro L. L. Zamenhof kun itala traduko)	1.—
Italaj Rakontoj (el «Cuore» de Edmondo de Amicis)	3.30
De Apeninaj ĝis Andoj (E. De Amicis)	2.75

Por eksterlando aldonu 10 % — Antaŭpago al la Administracio de I. E. B.

ALIGU AL UEA, GENÈVE, Boulevard du Théâtre 12.

itala esperanta revuo

XIII^a JARO

JUNIO 1926^a

N. 6

IL VOLO

TUTTA l'Italia in un delirio d'entusiasmo saluta l'ardito navigatore dell'aria che primo ha lanciato il tricolore sui ghiacci inesplorati del polo. L'impresa, che suscita l'ammirazione del mondo, sarebbe parso follia solamente immaginare trenta o quarant'anni fa. Che l'uomo avesse potuto, non che compiere un tanto ardimento, pur solo inalzarsi in un volo, non sembrava possibile: *impossibile come volare*, suonava il proverbio antico. Oggi non più. I nostri bambini guardano con occhio sereno il dirigibile maestoso e il veloce aeroplano con la stessa calma indifferenza con la quale i nostri nonni guardavano il *pio bove* e le diligenze a cavalli.

A Cristoforo Colombo, che salpa, con tre caravelle, verso il continente ignoto ride incredula Salamanca, come, più tardi, Londra schernirà Franklin, e Parigi Edison, che Baullaud tacerà d'impostore: Machiavelli afferma che le armi da fuoco non possono avere un avvenire e Napoleone nega a Fulton il suo appoggio per il battello a vapore; ad

Harvey e a Servet che affermano la teoria della circolazione del sangue si rinnova la persecuzione che contrastò Copernico e Galileo, i segnali ottici di Chape non hanno miglior fortuna del sommergibile di Peral. La storia si ripete con ritmo uniforme e costante. Con lo stesso consenso col quale si urla il *crucifige*, si canta, più tardi, l'osanna, alla derisione e all'insulto seguono l'esaltazione e la devozione: i posteri eternano nel bronzo i nomi di quelli stessi che i contemporanei coprirono di ridicolo e di disprezzo.

Così attende la sua ora l'Esperanto. La lingua ausiliare comune parve utopia, e ancora sorridono gli increduli e ostentano lo scherno i facili profeti. Ma la storia segue il suo corso, e l'Esperanto in quarant'anni già si libra in un volo magnifico su tutto il mondo. E verrà un giorno che l'umanità riconoscente saluterà in Lodovico Zamenhof il seminatore, e nei suoi seguaci gli artefici, del nuovo beneficio.

c. g.

ITALA ESPERANTA REVUO

Rivista mensile, ricca di articoli originali in italiano ed in Esperanto, di esercizi per principianti, di traduzioni, di notiziario ecc. — Pubblica in ogni numero i comunicati ufficiali della Cattedra Italiana di Esperanto, della Federazione Esperantista Italiana e di altre Assoc. E.

Abbonamento L. 10 (Estero L. 15) — Editore R. Paolet, S. VITO AL TAGLIAMENTO

NIAJ ELDONISTOJ, NIAJ KOLONOJ! ¹⁾

JAM de longe enformigis en mia intima profundo la esprimo de esperantista danko al niaj eldonistoj, esprime kiun mi prezentas nun al ili. Ĉar ili rajtas la dankecon de nia animo dum, kontraŭe, laŭ iuj eksentitaj simptomoj, la esperantista publiko — tio estas ni mem — tro facilanime forgesas la penadojn, plej ofte veraĵoj, de tiuj ĉi sinceraj kaj praktikaj amikoj de nia ideo, de nia sento.

Efektive, rilate tiujn ĉi amikojn de E. tro ofte ni agas kiel brue ĉiufanken ĉipantaj paseroj, nur distrite kaj supraĵe konsiderantaj la ĉirkaŭon.

Oni ne diru, mi petas, ke en tiu ĉi momento mi forgesas la kutimajn kaj certe sincerajn laŭdojn de la recenzistoj de nia gazetararo! Sed ankaŭ estas konata la rimarko ke finfine samidean-eldonisto estas samideano celanta E. ton laŭ sia negoca vidpunkto.

Ĉu ne plibone sincere, honeste demandi al ni mem, en la kaŝita fundo de nia konscienco: Ĉu neniam ni aŭdis aludon pri negoca profiteco de iuj E. to eldonistoj?

La tempo, tiu ĉi nemankebla honestulo, venis ne por platone protesti — ĉar tio ĉi nenion helpas — sed por la rekono de la okulvidebla vero kun ĉiom da kuraĝa sincereco kiom ĉiu el ni kapablas.

Ni estas ŝuldantoj al niaj eldonistoj!

Al ili ni ŝuldas nian dankon, malavare, larganime, grandmezure. Kaj, pro tio ke bonaj sentoj naskas bonajn pensojn kaj poste bonajn agojn, ni devas ilin koni por ilin elekti, ilin kuraĝigi, ilin helpi.

La senpripensa, supraĵa juĝmaniero de la forpasintaj jaroj, igu nin ne nur pli

serenaj, se ankoraŭ necese, koncerne niajn juĝojn, sed senprokraste pli helpemaj, pli malavaraj.

Nian movadon aliĝis eldonistoj vere rimarkindaj, jam diskonigintaj sian altvaloran profesion famon en la mondon antaŭ ilia aliĝo al E. kaj ili helpis nian aferon eĉ per la famkonateco de sia nomo kaj agante laŭ praktika laborprogramo, bazita memkompreneble sur ilia profesia vidpunkto. Sed, plie, ili riskis siajn fortojn, sian tempon, tute aŭ parton el siaj kapitaloj por la po granda ekmarŝigo, la progresigo de la E. afero. Forto, tempo kaj mono kiujn ili povus dediĉi al alia eldonfako. Kiu el ni povus aserti en honesta konvinko ke ne ekzistas aliaj eldonfakoj pli profitodonaj ol tiu de E.? Do erare, nejuste, verŝajne nur supraĵe, oni juĝis ĉi tiujn amikojn, ilin konsiderante la komercistojn de la por-E. kaj per-E. kulturo.

Mi ĵus eksciigis, ekzemple, ke la posedanto de giganta eldonista firmo kiu dediĉas parton de sia profesia agado al grandstila propagando konsideras la E-tan aferon « sia poezio ». Ĉu tio ĉi estas sento de poŝamo? Sed plie, kiom havigis da profito al Ferdinand Hirt & Sohn la eldono de la bela kaj tre grava « Enciklopedia Vortaro » de Wüster? Kaj al niaj amikoj de « Heroldo de Esperanto » la sepjara eldonista laborado por ke Esperantujo havu almenaŭ semajnan, ne meteoran kaj mikroskopan gazeton? Kaj al niaj Budapeŝtaj talentaj belamantoj la eldonado de « Literatura Mondo », de siaj juveloj literaturaj? Kaj al nia Paolet sia longjara eldonista laborado por E.?

Kiu ne scias kio estas ĉia pri presarta

laboro, tiu ne povas kompreni kiom merita estas la penado de tiuj ĉi persistaj, pacientaj, bonvolaj amikoj!

La vivo de la esperantista movado, same kiel ĉio cetera en la nuntempa socia vivo, renkontas cirkonstancojn kiuj ĉiutage pli kaj pli envicigas ĝin en la severaj leĝoj de la natura vivo kaj ĝuste pro tio pli evidentigas ke la laboro de niaj eldonistoj formas vere subtenan arkadon de nia konstruaĵo. La E. afero estas precipe, ĉiujaspekte, kultura movado. Gravan rolon do ili ludas kaj, feliĉe por ili, grava estas ankaŭ ilia tasko kiu, rekompence, malfermas al ili vastan, allogan horizonton.

Sed... tio ĉi estos, dum la penadoj jam estis kaj ankoraŭ estas, eĉ se la pasinto kaj la estonto preparis kaj preparas la estonton.

Vere ankaŭ estas ke kiu semas ne ĉiam, absolute, tiu rikoltas.

Ili semas kun fido, en espero, eĉ ame, sed ili bezonas la ĉies partoprenon en siaj penadoj, ili bezonas senti sin spirite subtenataj en sia entreprenemo. Ĉu estas justeca nia sintenado kiam ni lasas ilin tute solaj, al sia negoca risko? Kiam ni, per nia indiferenteco rifuzas al ili nian moralan interesigon, nian subtenon? Kaj se ili, fine, senkuraĝiginte, forlasus ĉian por E-tan laboradon?

Mi uzis intence la adjektivon « moralan ». Ho, bedaŭrinde, ankoraŭ tre, tro malproksima estas la tempo kiam la libroaĉetemo de la gesamideano prezentos bonnegocan ŝancon! La modesta ĉeko aŭ la monbileto kiun de tempo al tempo ni kunsendas en mendoletero al niaj libristoj signifas nenion pli, nenion malpli ol modesta « morala » kuraĝigo kiu tute ne rajtigas nin ridinde fierigi kvazaŭ herooj de la financa subteno de la vera vivo de nia lingvo.

Tio estas nur okaza bona elspezo kaj ĝi meritas ĝojan ripetadon.

Ni estas ŝuldantoj de niaj eldonistoj! Sed ni povas renversi la situacion: ni *volu*, ni *bonvolu* kaj ni farigos iliaj kreditoroj!

Kaj ni vidos ke ili ne mankos sian devon.

Cetere, se necese, ni incitos ilin. Ni faros mem. Honorvorte.

Teo H. Rok'

INTERNACIA SCIENCA ASOCIO (I. S. A.)

(Sezione Italiana)

La sezione italiana di questa importante applicazione pratica dell' Esperanto si forma con lentezza. Finora pagarono la quota di lire 12,50, equivalente a mezzo dollaro, i seguenti signori:

1. Stromboli D-ro Alfredo, Metalurgisto - Pisa.
2. Orenge Rinaldo, Ingegniero - Spezia.
3. Riem Roberto, Ingegniero - Roma.
4. Kindt D-ro Gino, Astronomo - Pistoia.
5. Itala Esperanta Federacio - Livorno.
6. Gagnotto Magg. G. N. Luigi, Ingegniero - Spezia.
7. Peri Komandanto A., Ingegniero - Spezia.
8. M. Carlo Cordero di Montezemolo, Ingegniero - Castiglione.
9. Torre Pietro, Librotenista - Genova.

Tra i numerosi cultori dell' Esperanto in Italia dovrebbe esser possibile raccogliere un numero ben maggiore di tecnici, scienziati, professionisti ecc. che d'assero vita a questa sezione italiana. La I. S. A. deve raccogliere tutte le varie applicazioni dell' Esperanto alla Scienza e quindi tutti coloro che già aderirono alla *Internacia Radio-Asocio*, alla *Tutmonda Kuracista Asocio* ecc.

Adesioni con cartolina vaglia dell' equivalente di mezzo dollaro inviarle al delegato per l'Italia: Dott. A. Stromboli, Pisa, Lungarno Regio 17.

PER CAMBIAMENTO D' INDIRIZZO inviare Centesimi 50.

¹⁾ Tiu ĉi artikolo ankaŭ aperas en la hodiaŭa numero de « Heroldo de Esperanto ».

L' ATTIVITÀ ESPERANTISTA FUORI D'ITALIA

Austria. A Vienna, festa in onore di Zamenhof, articoli sul « Naturfreund ». Nuovi gruppi a Linz, Graz, Moedling.

Belgio. A Mechelen-Malines i giornali si occupano della festa esperantista organizzata da quel gruppo.

Bulgaria. A Jambol l'esperanto fa progressi, i corsi aumentano, il gruppo si rafforza ed è attivissimo.

Cecoslovacchia. Corsi all'Accademia Commerciale e al Ginnasio di Hradec Králové, nelle scuole di Olomouc Neredin, Nova Paka, St. Ostrava, Usti, Hora Kutina; articoli nel « Gablonzer Tageblatt », « Reichenberger Zeitung », « Jestedsky obzor » e « Teplitz Schönauer Anzeiger », Conferenza a Kratzau.

China. A Shanghai, dove l'antica associazione esperantista, testè riorganizzata, sta fondando un giornale, si sono aperti in questi giorni nuovi corsi.

Egitto. A Porto Said viva propaganda. La stampa dimostra speciale interesse al movimento; si occupano regolarmente del progresso dell'esperanto nell'Egitto giornali di diverse lingue (4 in lingua araba, 2 in lingua inglese, 2 in francese, 2 in greco).

Estonia. Nel 4.º Congresso dell'Associazione Esperantista dell'Estonia, tenuto a Tartu, dalla relazione sul movimento esp. apparve il notevole progresso di quest'anno nel quale anche il numero degli iscritti all'associazione è considerevolmente aumentato. A Tallinn festa esperantista.

Finlandia. Al convegno dell'Associazione Esp. Finlandese è seguito quello dei Ferrovieri esp. che hanno deciso l'adesione all'Associazione internazionale dei ferrovieri esperantisti e la istituzione di corsi di esperanto per il personale. Parecchi corsi sono stati tenuti dall'Istituto al quale lo Stato ha corrisposto una sovvenzione di 25000 marchi che sarà presto aumentata.

Francia. A Parigi nel salone della conferenza della Fiera si è riunito il Convegno per l'uso pratico dell'esperanto nelle relazioni industriali e commerciali. Nel salone della Cooperativa « Bellevilloise » s'è riunito il 6.º Congresso della Federazione Esperantista Opearaia.

Germania. Nuovi corsi a Berlin, Bochum, Lippstadt, Harburg, Dresden, St. Wendel, St. Ingbert. Conferenze a Stuttgart, Halle, Potsdam, Köln, Plauen. Nuovi gruppi a Magdeburg, Elbe, Berlino. Articoli nel « Der Bankbeamte », « Stadt Anzeigen », « Volksfreund », « Kölner Woche », « Frankische Tagepost ».

Honduras. A San Pedro, nel centro dell'America, corso guidato dal samideano H. D. Dike.

Inghilterra. Conferenze a Torquay, corsi

a Londra, convegni di propaganda a Sheffield e a Londra (con esposizioni al Bethnal Green, e al Goldsmith's College). Articoli nel « Direktory » e nel « Times ».

Irlanda. Del Congresso di Ginevra e della letteratura esperantista si occupa la gazzetta « Feile na n Gaedheal » che si pubblica a Dublino.

Jugoslavia. A Sremska Mitrovica la stampa si occupa del movimento, si sono aperti nuovi corsi, il circolo esperantista lavora. A Novi Sad si è aperto un corso domenicale e altri corsi ha aperto l'« Amika Rondo ». La « Revü » parla dell'esperanto nella radiofonia.

Olanda. Il « Tagblad van Rotterdam » s'interessa al movimento esperantista.

Polonia. « Monsalvat » è il nome della nuova società di giovani esperantisti che si è costituita a Bydgoszcz. A Kraków giornata di propaganda in occasione del ventesimo anniversario della fondazione della Società Esperantista.

Rumania. Nuovi gruppi a Iasi e Ungheni, festa esperantista a Arad promossa dalla Università popolare.

Russia. Corsi a Saratov, presso la Società degli Amici della Radiofonia, conferenze a Minsk e a Gomel.

Spagna. A Barcellona festa esperantista all'Ateneo Enciclopedico Popolare e conferenze in esperanto.

Stati Uniti. A Boston convegno esperantista alla presenza del presidente dell'associazione universale per l'assistenza dei ciechi, a Philadelphia fervono i preparativi per il 19.º Congresso degli Esperantisti dell'America del Nord. Larga diffusione nel campo commerciale.

Svezia. Il pubblico segue con interesse il progresso dell'esperanto, i giornali si occupano del nostro movimento. A Kvanum intensa propaganda, convegni, conferenze, rappresentazioni teatrali in esperanto.

NOTIZIE IN FASCIO

L'Istituto Zoologico di Bordeaux, società di studio e di vulgarizzazione della zoologia agricola, considerando la grande varietà delle lingue in cui son edite le opere e le riviste scientifiche e l'immensa utilità che porterebbero dei riassunti in una lingua comune ausiliaria, e visto che tale lingua, l'esperanto, già esiste e si è dimostrata per una lunga applicazione pratica, adatta a tradurre ogni testo scientifico, ha espresso il voto, nell'assemblea generale del 21 Febbraio scorso, che tutte le opere e gli articoli scientifici sieno accompagnati da un riassunto in lingua esperanto.

L'Associazione internazionale dei Medici esperantisti, fondata nel 1908 dal Prof. Dor dell'Università di Berna, pubblica una rivista di medicina tutta scritta in esperanto, « Internacia Medicina Revuo », diretta dal Dott. Varverts, professore della Facoltà di Medicina di Lilla e Membro Corrispondente dell'Accademia Medica.

Gli esami di Stato, per il diploma di Esperanto, istituiti con decreto ufficiale 30 Aprile 1926 (N. 2163) del Ministero della Pubblica Istruzione della Confederazione Austriaca, sono stati tenuti a Vienna nella settimana di Pasqua. In Cecoslovacchia e al Brasile già esiste l'esame di Stato per la lingua Esperanto e in Germania l'Istituto di Esperanto del Reich di Lipsia funziona sotto il patronato ufficiale del Ministero dell'interno (dipartimento della pubblica istruzione) con commissioni d'esame in quasi tutte le città principali della Germania.

La grande agenzia dei viaggi « Mitteleuropäisches Reisebüro » ha istituito una sezione speciale per utilizzare l'esperanto nel turismo. La sezione si trova alla stazione « Potsdamer Bahnhof » (MER 10, Esperanto-Sekcio, Potsdamer Bahnhof, Berlin W 9).

Gli orari europei dell'agenzia di viaggi Thos. Cook and Son contengono una tabella indicativa della frasi comuni in esperanto ad uso dei viaggiatori.

Le Ferrovie federali Svizzere hanno di recente pubblicato una guida in esperanto. Ultimamente sono apparse guide dell'Ufficio centrale svizzero del turismo delle città di Zurigo, Danzica, Zoppot, Ginevra, Wiesbaden, Locarno ecc.

Un dizionario di radiotelegrafia in esperanto si è pubblicato in Danimarca. Già esistono speciali dizionari di radiotelegrafia in esperanto ad uso dei russi, dei tedeschi, dei francesi e degli inglesi oltre quello in sei lingue Malgorne e Corret.

Gli stenografi esperantisti costituiscono una associazione internazionale, che va divenendo di giorno in giorno più numerosa, dove tutti i sistemi sono rappresentati. Il gran numero di congressi e di riunioni dove si parla esperanto esigono sempre maggiormente la presenza di stenografi valenti: l'impiego ognora crescente dell'esperanto nel commercio fa prevedere la massima possibilità dell'uso pratico della stenografia nell'esperanto. I sistemi stenografici più svariati sono stati adattati alla lingua esperanto: il Pitman (inglese) Duployé, Aimé-Paris (francese) Gabelsberger, Nationalstenografie, Roller e Stolze-Schrey (tedesco). I principali discorsi dell'ultimo Congresso Universale d'Esperanto a Ginevra, dov'erano quasi mille persone di 38 nazioni diverse, furono stenografati col sistema Stolze-Schrey.

La direzione generale delle poste e telegrafi che con ordinanza 83800 del 5 aprile 1926 ha raccomandato al personale lo studio dell'Esperanto in seguito al decreto ministe-

riale 19 marzo 1926 n. 83076, ha disposto l'affissione negli uffici di una tabella esplicativa della grammatica Esperanto con numerosi esempi pratici. Si tratta dell'amministrazione postale bulgara.

Tre grandi case editrici d'Europa e del Giappone hanno offerto al Comitato centrale del movimento esperantista delle opere scientifiche in esperanto delle quali hanno iniziato la pubblicazione.

Il Ministro jugoslavo della pubblica Istruzione Radić ha deciso l'introduzione dell'esperanto nelle scuole commerciali, ed ha dichiarato essere suo intendimento di estenderne lo studio in tutte le scuole.

L'unione universale delle associazioni per i ciechi (World Union of associations for the Blind, Inc) nel suo ultimo convegno del 9 aprile ha accettato l'esperanto per le comunicazioni e per la corrispondenza internazionale.

A più di cento chilometri da Zagabria, in un piccolo villaggio sperso fra i campi, Edmond Privat ha trovato un gruppo di giovani contadini croati capaci di parlare perfettamente l'Esperanto. Il giornale dell'U. E. A. riferisce la notizia e ne rileva l'importanza del significato.

A Vienna durante la fiera campionaria sarà organizzata un'esposizione esperantista.

A Londra l'Unione per la lega delle Nazioni raccomanda l'insegnamento dell'esperanto per la sua neutralità, per la sua semplicità, per la bontà dei principi su cui si basa, per la rapidità di apprendimento e sopra tutto per l'estensione ormai raggiunta dalla sua applicazione pratica in tutto il mondo.

« La Stampa », uno dei più diffusi quotidiani del Piemonte, ha pubblicato in data 20 aprile un telegramma da Varsavia annunziante l'inaugurazione del monumento all'ideatore dell'Esperanto, dott. Zamenhof, coll'intervento d'alte autorità politiche di molte nazioni.

Nel Giappone la classe medica usa largamente l'esperanto. Sono già state pubblicate una cretomazia medica, un trattato di pratica farmacologica, e delle opere originali su diversi argomenti dei Dottori Murata, Ogata, Kasai, Nishi e Takegami. Gruppi esperantisti si sono formati nelle Università Imperiali di Tokio, di Kioto e di Kiushu, nei collegi di medicina di Okajama, Chiba, Jikeikai e Nihon. Fra i più ferventi esperantisti Giapponesi si annoverano il Dott. S. Nishi, professore di anatomia nell'Università Imperiale di Tokio, il Dott. T. Ogata professore di patologia della stessa Università, il Dott. Sh. Mociuzhi professore di anatomia nell'Università di Keio, il Dott. Fuijnami professore di patologia nell'Università imperiale di Tokio, il Dott. O. Tamura professore nella facoltà di medicina di Okajama, il Dott. Nagasawa professore di patologia nel Collegio Medico di Nihon, il Dott. Sasa professore di patologia nel Collegio Medico di Tokio.

CATTEDRA ITALIANA DI ESPERANTO

(Istituto Linguistico Nazionale fondato nel 1912)

DIREZIONE: VIA DE' NERI 6, FIRENZE 18

ATTI UFFICIALI

— All'Istituto Regionale Campano a Napoli dal 23 al 25 maggio si è tenuta la sessione di esami di grado superiore. Si è pure inaugurato il corso agli insegnanti delle scuole con una conferenza del Rag. Fidia Cesarini, presenti le autorità. Fino dal 1° maggio si svolgono i corsi guidati dal Prof. Comm. Magliulo, direttore dell'Istituto, e dalla Prof. Teresa Perrotta-Tammaro.

— All'Istituto Lombardo proseguono i corsi serali e diurni di primo grado e il corso magistrale in Milano, a Brescia sono terminati i corsi al Circolo Filologico e all'Istituto Professionale Moretto, guidati dal samideano Facchi. Continua il corso magistrale.

— Sono stati nominati Membri Insegnanti i samideani Zacchè di Mantova e La Pila di Milano.

— Il Convegno Regionale promosso dall'Istituto dello Venezia Tridentina ebbe lieto esito e riuni a Rovereto samideani di Trento, Bolzano, Merano, Brescia e Verona.

A Cremona si è iniziato un corso serale accelerato dopo la conferenza tenuta sotto gli auspici di quella Camera di Commercio dal Generale Marchese di Montezemolo.

— Offerte pervenute: Facchi Gaetano L. 15.

ASSOCIAZIONE NAZIONALE FERROVIERI ESPERANTISTI

TORINO — VIA NIZZA N. 12

Comunicato N. 23.

ATTI UFFICIALI

★ Tutti i Gruppi sono vivamente pregati di voler partecipare all'XI Congresso Nazionale Esperantista, che avrà luogo in Livorno-Mare il 19-20 Settembre p. v., inviando una numerosa rappresentanza.

Si prega segnalare le decisioni prese da ogni singolo Gruppo al riguardo.

★ Sono tuttora in corso le pratiche per il riconoscimento dell'Esperanto presso le Commissioni Compartimentali e presso l'Ufficio Centrale del Dopolavoro Ferroviario. I Gruppi che hanno inoltrata la richiesta di riconoscimento risultano a tutt'oggi i seguenti: Torino, Roma, Voghera, Napoli ed Udine.

★ Un nuovo Gruppo si è costituito ufficialmente nell'importante centro ferroviario di Novara per l'interessamento particolare dell'egregio samideano sig. Gallice Giulio, Macchinista T.V. (Via Deamicis N. 3, Novara).

Il C.D. dell'A.N.F.E. ha approvato per il sig. Gallice un vivissimo voto di plauso.

★ L'Orchestra di Palermo ha pubblicato in data 12 Maggio u.s., per lodevole iniziativa del Commissario Regionale della F.E.I., un appello agli esperantisti siciliani per l'apertura di corsi riservati ai ferrovieri, e per l'istituzione di nuovi Gruppi dell'A.N.F.E.

L'Annuario degli Esperantisti Italiani è ora in lavoro. Il ritardo della pubblicazione va attribuito alla lentezza colla quale furono trasmessi gli elenchi. Non tutti i centri hanno risposto. Si prega di farlo immediatamente, attenendosi alle norme pubblicate nei numeri di agosto e settembre della rivista dell'anno decorso. La stessa raccomandazione si fa anche agli esperantisti isolati che non hanno segnalato finora il loro nome.

PER L'ACQUISTO DI LIBRI consultare sempre, oltre i numeri ultimi della rivista, il nostro CATALOGO N. 2, che viene spedito gratuitamente a semplice richiesta.

FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA

Presidente (per voto del X Congresso Nazionale) Generale Carlo Cordero di Montezemolo.

Sede: Università Popolare Carducci, Livorno, Via Indipendenza N. 3.

COMUNICAZIONI UFFICIALI

A proposta dello stesso Sig. Cipriani, occupatissimo e spesso assente da Livorno, il Direttorio ha incaricato delle funzioni di Consigliere economo il Maggiore di Porto (R. N.) Cav. Cappelli Vittorio (Livorno, Via Bonaini 11).

Approfitando di circostanze che rendevano più lieve il sacrificio economico, il nostro Segretario ha prestato la sua personale coadiuvazione ai samideani di Milano, Genova e Spezia, per movimento di propaganda, conferenze ed adesioni.

In Genova, egli approfittò di lezioni di educazione fisica di salvataggio e primi soccorsi, disposte dal Generale Comandante la Divisione Militare a tutti i vari corpi armati, ospitate dai dirigenti la *Casa della Gente di Mare* (Fed. Mar. Fascista) e offerte all'Istituto asilo dei ciechi, per incoraggiare la conoscenza della *help-lingvo*.

Al Comando del Dipartimento Marittimo di Spezia ebbe assicurazione che oltre 500 S. Ufficiali sarebbero stati messi a disposizione di quei solerti samideani per essere istruiti nella stessa.

Nell'intervallo fra un treno e l'altro, seminò germi della nostra cultura presso varie istituzioni, specialmente alla Camera di Commercio di Pavia ed al Circolo di Cultura Fascista di Massa Carrara.

Il nostro Presidente fu personalmente invitato dalla Camera di Commercio di Cremona a tenere una conferenza in quella città, ove già il lungo, tenace ed attivo apostolato del samideano Aldo Mandelli sta maturando copiosi ed ottimi frutti.

Nel contempo il gruppo di Parma, che, primo in Italia, inaugura un busto a Ludovico L. Zamenhof, invitava il nostro Presidente ad assistere alla solennità, avvenuta il 9 Maggio. Oratore ufficiale era il nostro reverendo e riverito Padre Modesto Caroli dei Minori osservanti. Il Prof. Pizzi di Venezia rese più gradita ed efficace la festa col leggere alcuni suoi lavori poetici premiati al famoso

concorso annuale di Barcellona « Floraj ludoj ». Fu illustrato il grande valore dell'Esperanto nel rendere « con ideale malleabilità » tutte le sfumature più delicate del pensiero umano anche nelle forme più melodiose, quando la penna è tenuta dalle mani del Prof. Pizzi, del Prof. Mazzolini, del Dott. Ghez e simili.

Disse pure brevi, ma sentitissime parole il nostro Presidente, con evidente effetto di persuasione e di propaganda.

Era presente alla commovente cerimonia, alla quale intervennero tutte le autorità (dall'Arcivescovo al Direttore dell'Università) non che i capi locali del fascismo maschile e femminile, la Signora Emilia Hodler, vedova del fondatore della U.E.A.

Il ricevimento fatto al nostro Presidente dalla Camera di Commercio di Cremona fu, non solamente cordiale, ma signorilmente principesco, arrivando perfino a fornirgli come cicerone, per gustare le innumerevoli ed impareggiabili ricchezze artistiche e storiche della illustre ed industriale città, il Prof. Cav. Denti.

La Conferenza, tenuta nell'Aula della Camera di Commercio, alla presenza di un pubblico numerosissimo, nel quale, oltre le Autorità Cittadine primeggiava il gentile e colto elemento femminile Cremonese, avrà lusinghiero risultato.

A Trieste il gruppo Esperantista, che, sotto la guida del Dott. Ghez, non cessa di avere le più geniali ed attive e fruttifere iniziative, con l'aiuto di una gentile mecenate, la Sig.ra Henriette Levi, diede una pubblica artistica rappresentazione di propaganda riuscita al di là di ogni aspettativa. Al gruppo ed alla gentil Samideanina, ispiratrice ed organizzatrice della festa, la Federazione, a nome di tutti gli Esperantisti d'Italia, unisce le sue congratulazioni a quella che già personalmente inviò il nostro Presidente.

Bari. L'Accademia Balcanica Esperantista, presieduta dal delegato della F.E.I. Prof. Lacalendola, ha già assicurato i

fondi per inviare un proprio studente al Congresso di Edimburgo.

Quale regione d'Italia potrà imitare il bell'esempio pugliese?

I gruppi e Delegati che trovano difficoltà a compilare le cartoline per lo schedario di cui alla Revuo di marzo, sono pregati di rimettere almeno l'elenco dei soci con le indicazioni della professione e gli altri dati richiesti a pag. 42 della Revuo stessa.

IV. Nota di adesioni per il 1926

(Dal 28 Gennaio al 15 Maggio 1926)

Table with 3 columns: Name, L., Uea. Lists members like Giovazzi Ercole, Bonventi Adamo, Ferrari Teodoro, etc.

Table with 3 columns: Name, L., Uea. Lists members like Bossetti Conti Licurgo, Valdarno, Ciribianca Emerico, etc.

II. Nota delle adesioni per il Congresso Nazionale

(Livorno, 19-20 Settembre 1926)

Table with 3 columns: Name, L., Uea. Lists members like Arabeno, Genova, Maria Stromboli, Pisa, etc.

Più presto saranno comunicate le adesioni e proposte, meglio si potranno predisporre i particolari del programma. Intanto la Camera di Commercio ha messo a disposizione le sue sale monumentali; si ottengono facilitazioni presso gli alberghi e si predispongono per una gita in mare ed al santuario di Montenero (a scelta ed entro la quota stabilita). Il Circolo Mandolinistico « G. Verdi » ed i coristi della « Guido Monaco » daranno saggio delle loro famose armonie ed i Filodrammatici locali gradirebbero sentire « spiritaj » produzioni da parte dei nostri gruppi.

(CONTINUAZIONE, v. N-ri preced.)

ARREDI DI CASA - MEBLABO, DOMILARO

Table listing household items in Italian and Esperanto, such as addobbare ornami, ammobiliato mobilita, appoggiacapo dormorulo, etc.

Table with 2 columns: Italian and Esperanto terms for decorative items like trinciante trançilego, vaso da fiori florpoto, etc.

ACCADEMIA DI BELLE ARTI ARTAKADEMIO

Table with 2 columns: Italian and Esperanto terms for art-related concepts like accademia di belle arti, ammirare admiri, arte belle belaj artoj, etc.

manierato *manierita*
mediocro *mediocrifika*
monotona *monotonika*
nessun efektto (di) *senefika*
originale *originala*
pleno di vita *plena je vivo*
poco artistico *neartistika*
raffinato *rafinita*
ricercato *serĉita*
ricopiato *postentita*

ARTIGLIERIA, ARMI DIVERSE ARTILIERIO, MILITISTARO

allievo della scuola militare *kadeto*
aiutante di campo *adjutanto, kampadjutanto*
allievo ufficiale aspirante *alplino alpa ĉasisto, alpa soldato*
annunziario militare, ruolo di *andantaŭ ranglisto*
appuntato *apuntato*
arma, armi *armea speco*
artigliere *artilieriisto*
artiglieria *artiliero*
artiglieria a cavallo *artiliero sur ĉevalo*
a. da fortuza *fortikaja artilerio*
a. di campagna *kampa a.*
a. di montagna *monta a.*
attendente *serosoldato, seroisto*
avanzamento *promocio*
battaglione *butaliono*
banda del reggimento *militare militista regimenta kapelo, muzikistaro, muzikantaro*
bandiera *flago, standardo*
bersagliere *bersaljero, paŝtlo*
brevetto (di un grado) *patento*
brigata *brigado*
batteria *baterio*
capitano *kapitano*
caporale *kaporale*
carabiniere *karmbenisto, ĝendarmo*
carriera militare *oficira karriero*
cavalleggero *kavaleriisto*
cavalleria *kavalerio*
cavalleria leggera, pesante *malpeza, peza kavalerio*
chiedere il riposo *postuli eksignon*
collègio militare *kadeta instituto*
colonnello *kolonelo, ragimentestro*
commissariato *trajno*
compagnia *kompanio*
corazziere *kirasulo*

sbiadito *senkolora*
scòccio *malĉonena*
scocciato *pikanta*
senza gusto *senĝusta*
splèndido *belega*
stracchiato *turmentita*
stupendo *pumpa, luksega*
triviale, volgare, banale *plata, banala, triviala*

corpo d'armata *armea korpuso*
corpo sanitario *saneca korpuso*
decorare *doni ordenon*
decorato *dekoracita*
disponibilità (in) al *disponado*
distaccamento *taĉmento*
distintivo *distingilo*
divisione *divizio*
fantaccino, soldato di fanteria *infanteriisto, infanteriano*
fanteria *infanterio*
maresciallo, gran m., feldmaresciallo *marŝalo*
ferroviero *fervoĵisto*
furoria *furiozo, regimentfuriero furiero (oficejo furibr maggiore ĉefserjento*
gallone *galono*
general d'armata *komanda generalo*
generale *generalo*
generalissimo *ĉefa generalo, militestro*
genio *ingeniera korpuso*
gerarchia *rangordo*
giudice militare *militistara ĵugisto*
godere la pensione *ricevi pension*
granatiere *grenadisto*
guardia del corpo *korpa ĝordio*
guarnigione *garnizono*
lanciere *lancisto*
limite di età *aga limo*
maggiore *majoro*
maggiore generale *generalmajoro*
medaglia d'oro, d'argento al valore militare *fera kruco unua, dua, tria klaso*
mettere a riposo *eksigni*
medico militare *milita kuracisto*
mobilitazione *mobilizo*
musicante *muzikisto*
ordinanza *serosoldato*

permesso, licenza *forpermeso*
piano di mobilitazione *plano por mobilizi*
plotone *roto*
poutiere *pontisto, pontfaristo*
portabandiera *standardoportisto, signojunkro*
prendere il riposo *fortasi la ofico*
promuovere *promocii*
promosso (e s e r promosso) *promociigi*
reggimento *regimento*
riformare *eksigi*
riformato *eksigita*
ritiro (in) *sen ofico*
scuola d'artiglieria o genio *artiloria kaj ingeniera lernejo*
scuola di equitazione *rajdlernejo*
scuola di guerra *milita akademieso*
scuola militare *militista lernejo*
sergente *serjento*
servizio attivo *aktica ofico*
soldato *soldato*
sottotenente *viceleŭtenanto*
sottufficiale *suboficiro*
spirito di corpo *korpusa spirito*
squadrono *eskadrono*
stato maggiore *stabo*

ASTRI, ASTRONOMIA, CIELO ASTROJ, ASTRONOMIO, ĈIELO

aerolito, pietra meteorica *meteorŝtono, ĉielŝtono*
anello *ringo*
apogeo *tera malproksimeco*
arcobaleno *ĉielarko*
asteroide *asteroideo*
astro *astro*
astronomia *astronomio*
astronomico *astronomia*
astronomo *astronomo*
bólide *fajrobulo, bolido*
brillare *brili, lumi*
carro di Boote *bootesturilo*
cérchio, alone (del sole o della luna) *ĉirkaŭrondo*
chiaro di luna *lunumo*
chioma *rosto*
cielo *ĉielo*
cometa *kometo*
costellazione *kostelacio*
corpo celeste *ĉiela korpo*
cosmo *kosmo*
eclisse lunare *lunmallumiĝo, luneklispso*
eclisse solare *sunmallumiĝo, suneklispso (continua)*

stato maggiore generale *ĉefa stabo*
stellotta *stelo*
stratega *strategiisto*
strategico *strategia*
strategia *strategio*
superiore *superulo*
tattica *taktiko*
telegrafista *telegrafisto*
tamburino *tamburisto*
tamburo maggiore *ĉefamburisto*
tenente *leŭtenanto*
tenente colonnello *vicekolonelo, leŭtenanto-kolonelo*
tenente generale *generalleŭtenanto*
trasloco, tra-slocare *transmeto, transmeti*
tricolore *trikoloro*
trombettiere *trompetisto*
ufficiale contabile *pagestro*
ufficiale in ritiro, in riposo *eksigita oficiro*
ufficiale superiore *supera oficiro*
ufficiale inferiore *subalterna oficiro*
ufficialità *oficiraro, oficira korpuso*
ulano *ulano*
unità *unu*
veterinario *ĉevala kuracisto*
volontario *volontulo*
zappatore *pioniro*

ETNOGRAFIA ĈINA MUZEO EN PARMA

NU el la plej interesaj ĉinaj muzeoj de Italio troviĝas en Parma, ĉe la « Eksterlanda Misia Instituto ».

Tiu ĉi muzeo plifojte liveris diversajn fakajn elmetojn al la ekspozicioj en Torino, en Parma, en Romo k.t.p. Ĝi efektive posedas multajn mirindajn specimenojn el bronzo, porcelano, numismatiko k.t.p.

BRONZARTO.

Apud Ĉinoj bronzarto konfuzigas kun la pratempaj antaŭhistoriaj epokoj. Historio de bronzarto ne eĉ estus konebla se antikvaj ekzempleroj ne ekzistus ankoraŭ.

Bronzarto estus multe progresinta eĉ dumpratempe se ritaj disponoj ne estus malpermesintaj la eblan genian novigon.

Bronza vazo « pio-tŝjio ». Ĝi apartenas al la dinastio Ĉjo (1122-255 a. K.) kaj servis en la Ĉiela Templo. La vazo estas tute ornamita je geometriaj desegnaĵoj kaj gravuritaĵoj. La kovrilo estas farita el malmolega katalpo; sur kiu staras butono el blanka, ruĝa kaj blua onikso. Alt. 29 cm.

El la plej antikva produktado restas precipe vazoj figurantaj jen ĉevalojn, bovojn, elefantojn, jen feniksojn, unukornulojn, drakojn kaj vespertojn. Iam tiuj ĉi vazoj servis por religia aŭ civila uzado.

Ĉina popolo estas persista memorkonservanto, tial tiu ĉi muzeo prezentas precipe antikvajn bronzajojn. Bronzoserio ampleksas ritovazojn, spegulojn, incensilojn kaj multnombrajn statuojn.

La ritovazoj estas precipe konsiderindaj kiel la plej valoraj riĉaĵoj de la muzeo; ili efektive apartenas al la epoko

Bronza incensilo figuranta fabelan monstran beston: ĝia kapo estas movebla per ĉarniro. Sub la piedegoj troviĝas serpento, kiu sentile klopodas liberigi de la subpremo. Alt. 28 cm.

Bronza vazo « mei-yong-yu » de la dinastio Ĉjo. Uzis tiun ĉi vazon la princoj por fari donacojn el vino al la bonmeritaj regatoj. La dekoracio rezultas el la plektigo de naŭ serpentoj aŭ drakoj, kaj el ses elegantaj palmoformaj ornamoj. Alt. 24 cm.

de la dinastio « Ĉjo », kiu ekregnis de la jaro mil-cent-dek-dua antaŭ Kristveno.

Bedaŭrinde multaj antikvaj artaĵoj estas nekonitaj, tial ankaŭ nezorgitaj kiel malnovaj ferforĵetaĵoj.

Esperinde estas ke tiuj ĉefartaĵoj ne pereu kaj estu konatigitaj al la artamantoj.

PORCELANO.

Porcelano estas la plej bela plastika produktaĵo. Ĝi enigis en Ĉinlando du jarcentojn antaŭ la Kristveno. La perfekteco en porcelanfarado estis atingita nur de Ĉinoj. Ĉinaj porcelanoj estas ĉiukoloraj sed la ruĝaj kaj la bluaj estas la plej ŝatataj kaj multkostaj.

Pliffoje oni provis, sed neniam oni sukcesis imiti la antikvajn ruĝajn kaj bluajn modelojn.

El porcelano tiu ĉi muzeo posedas tre riĉan kolekton enhavantan diversdinastiajn ekzemplerojn multkolorajn kaj unukolorajn, plenajn je vere delikataj kaj ĉarmaj ornamatoj.

NUMISMATIKO.

Ĉinaj historiskribantoj atestas ke la monuzado estis konita de la plej malproksimaj epokoj: efektive la muzeo posedas tre riĉan numismatikan kolekton, enhavantan monerojn de la kvina jarcento antaŭ Kristveno. La plej antikva monserio prezentas monerojn je strangaj formoj, figurantaj tranĉilaĉojn, hakilojn kaj martelojn. La postaj serioj prenas diskan formon truhavantan. La truo taŭgas al la vicarango per ŝnureto kaj al la transporto.

Ĉina monsisistemo, antaŭ la nuna jarcento, estis tre neperfekta pro la malalta valoro de metalaj miksaĵoj. Ifoje por transporti kvanton da malmultaj frankoj bezonis ĉaron aŭ fortikajn ŝultrojn. Ta-

Bronza unukornulo ellaborita dum la epoko Hsiŭan-Te (1426-1436) laŭ la surskribo gravurita sur la piedestalo. La unukornulo estas fabela besto, miljara figurita per cerva korpo, bova vosto kaj unika korno surfrunte. Ĝi estas la emblemo de nobleco kaj prospero, kaj la kvin-tesenco de la kvin elementoj, akvo, fajro, ligno, metalo. tero. Alt. 21 cm.

Porcelana vazo de la epoko K'ang-hsi (1662-1723). La koloro de la vazo estas nigra kaj disemita je floroj kaj blankverdaj folioj kontrigitaj ok blankajn spacojn en kiuj aperas artistaj korboj plenaj je multkoloraj floroj. Alt. 46 cm.

men Ĉinoj uzas ankaŭ kartmonon diritan laŭ ĉinesprimo « fluganta mono » aŭ « flugilhava oro ».

PENTRARTO.

La Ĉinoj konis pentrarton du-dek-sep jarcentojn Kristantaŭe. La primitivaj pentristoj estis ordinare imperiestroj, aŭ personoj el la imperiestra domo; dum la oka centjaro post Kristveno, la pentristoj devis esti samtempe artistoj kaj poetoj, tial por favori la duoblan aktivecon, la pentristoj apartigis ĉe senhomaj lokoj, kie la klaregaj ŝercantaj akvoĵoj, la delikata nuanco de la koloroj, la ĉarma pejzaĝo donis vere miregigan pentrindan perspektivon.

Porcelana pokalo de la epoko Yung-cheng (1723-1736). Tiu ĉi blankokolora pokalo estas dekoraciita unukoloro

Granda moderna vazo el la artlaborejoj de Kiang-Si, riĉe dekoraciita per blua kaj bruna koloro. Meze de geometriaj floroj staras du cikloj: simbolo de amo; ĉeestas ankaŭ du cikloj: simbolo de maljungeco; sur la pino staras kelkaj birdetoj. Alt. cm. 91.

per blankaltaj floroj kaj foliaroj, kaj geometriaj ornamatoj. Alt. 10.8 cm.

Statueto de Kuan-Yin, diino de la Bonoco. Apud la piedestalo troviĝas infano portanta la libron de la bonfaroj. La statueto estas farita el la blanka karakteriza ĉina porcelano. Alt. cm. 24.

Ĉina pentrarto atingis ŝatindajn formojn kaj belan graciecon precipe dum la dekdua centjaro.

El tia produktado la ĉina muzeo en Parmo enhavas vere estimindajn artaĵojn; el kiuj mirindega estas speciala pentraĵo, kiu prezentas ankoraŭ bonege kaj ĉarme la tre antikvajn detalojn ellaboritajn de la tiama artisto, nomita «Kuan-Tsiŭan», kiu mortis dum 981-jaro. Tiu ĉi artaĵo, laŭ kompetentuloj, estas la plej admirinda ĉina pentraĵo konservata en Italio.

Ĉinoj estas vere lertegaj pentristoj de naturaj objektoj, kiel floroj, folioj, fiŝoj, papilioj, k.t.p., aperigante eĉ ĉiun etajon; por kiu nur la pacienco de ĉinaj pentristoj estas taŭga. La muzeo enhavas, ankaŭ

ekzemplerojn pri kristana pentrarto, kiuj tamen ne estas multvaloraj.

DIVERSAĴOJ.

Tre rimarkindaj estas la kloasonoj, la krakeleoj, kies serio meritis apartan priskribon. Famaj estas la manfaritaj ĵadaj ellaboradoj, kies mem ekzistas belaj modeloj. Interesaj ankoraŭ povas esti diversaj brodaĵoj, muzikiloj, brilegaj silkellaboradoj, kaj multaj, multaj...aĵoj ilustrantaj detale la multfoje miljaran civilizacion de la plej fama orientlanda popolo.

Jada broco. Sure staras vespereto; sube plektiĝas floroj kaj folioj, inter kiuj vidiĝas du personoj.

Tsing Tsinan

LA KASTELO DE ROVERETO

NENIO estas certa pri la deveno de la Rovereta kastelo. Eble la monteto sur kiu nun estas konstruita la kastelo estis loĝata eĉ en la prahistoriaj tempoj. Sub la romana imperio, ĉi tie estis iu «vicus», t.e. malgranda vilaĝo. Kredeble tiu ĉi Vicus malaperis je la mal-supreniro de la barbaroj ĉar la nuntempa nomo de Rovereto aperis nur en la mez-epoko. Kiu ekzamenas la fundamentojn de la kastelo trovas kelkajn ne dubajn postsignojn de tre malproksima deveno. Ekzemple en la interno de Malipiera remparo, konstruita de Venecianoj, oni vidas firmegan angulforman bazon de turo, konstruitan per dikaj grizaj blokoj. Alian pecon de egala masonaĵo oni vidas en la dua korto, tuta egale al la placa turo en Trento: kiel tiu ĉi, ĝi povas esti de romana deveno.

Rovereto, pro la forfinigo de la nobela familio el Lizzana, pasis al la grafoj de Katelbarko: Vilhelmo la Granda estis tiu, kiu konstruigis aŭ reefabrikigis la kastelon sur alia antaŭe ekzistanta. Tio ĉi okazis ĉirkaŭ en jaro 1300. La Kastelbarka kastelo estis multe pli malgranda ol la nuntempa. Tiu ĉi konstruaĵo en 1449 (do ĉirkaŭ 150 jaroj post la konstruigo farita de Vilhelmo la Granda) estis vokata *Bastia antiqua apud flumen Lini* kaj pli fortigas konjekton ke la kastelo estas nur la reefabrikaĵo de alia antaŭe ekzistanta. La 5-an de decembro 1416 Rovereto pasis al Venecia Respubliko, kiu donis al la urbo gravajn privilegiojn, kaj pligrandigis la kastelon.

En la milito inter Sigismundo, duko de Aŭstrio, kaj Venecia Respubliko (1487), la urbo estis siegita, prenita, rabita. Post la falo de la urbo la batalo daŭris ĉirkaŭ la kastelo, kiu falis glorge.

Estis eposa batalo en kiu la malgranda Rovereto kontraŭstaris al la duka soldataro (pli ol tridekmil batalantoj, gvidataj de famaj estroj, provizitaj de ĉiuj militaj iloj kaj de siegmaŝinoj). La siego daŭris de la 23-a aprilo ĝis la 30-a de majo. Post la paco, Rovereto restis ankoraŭ al la Venecia Respubliko, kiu konstruigis la urbajn muregojn, rekonstruigis la kastelon sub la direkto de la famega Bartolameo d' Alviano. Kiel konsekvenco de la ligo de Cambray kaj de la batalo ĉe Chiaradadda en kiu Venecio malvenkis, Rovereto pasis al la imperiestro Maksimiliano.

En jaro 1782 la kastelo estis senigita de ĝiaj fortikaĵoj kaj en 1796 okupita de Francaj soldatoj per malmulte da tempo; la sekvantan jaron ĝi estis detruita de fair-ego. Restarigita en 1833, ĝi estis destinata kiel malriĉulejo, poste kiel komunuma domo de punlaboroj. De 1859 ĝis la falo de Aŭstrio ĝi estis ŝanĝita en soldatejon, kaj ankoraŭ dum la granda milito ĝi estis okupita de militistoj. Kanono de 305, lokata en la kastela fosaĵo, sendis siajn mortdonantajn kuglojn sur la italaj vicoj de monto *Zugna*. Ĝi estis tamen efike kontraŭfrapita de niaj militistoj.

Nun en ĝi estas la Itala Historia Milita Muzeo, riĉa je 25 ĉambroj: ĉiu samideano alvenanta Rovereton ne forgesu ĝin viziti.

Giulio Matucella

Con dieci centesimi si acquista in qualunque ufficio postale un modulo di vaglia che può servire benissimo per inviare dieci lire per l'abbonamento all' «Itala Esperanta Revuo». Il suo indirizzo è sempre: S. Vito al Tagliamento.

LA HOMO KIU VOLIS SIN VENĜI

(Novelo de EGISTO ROGERO)

— Al vi, Laŭrenco Maŭri — diris la karcerestro, prezentante al li, post esti subskribinta kaj ankaŭ stampinta ĝin, la folion de liberigo, kiu reallasis lin en la mondon inter la homoj.

Kaj rigardante lin per la malvarmaj okuloj, kiujn la longa kutimo de la metio estis igintaj senemociaj, li diris ankoraŭ:

— Vi estas libera. Kaj ĉar vi estas ankoraŭ juna, vi povas refari al vi novan vivon.

Kaj, nekredebla afero, li donis al li eĉ la manon.

— Pro via bona konduto! — li klarigis. — Dum tiuj ĉi dek jaroj vi nenian enuon donis al mi.

Kaj li ridetis. Estis la unua fojo, dum dek jaroj, en kiu Laŭrenco Maŭri vidis la rektoran rideton.

Sed li ne ridetis. Li prenis la folion, li ĝin faldis kaj metis en la parerujon, kiu estis redonita al li kun siaj burgaj roboj, salutis kaj eliris.

Li, do fine, estis libera. Sed nenian gojon. Li havis la koron sensentema, malvarma. Li repensis, dum li preterpasis la sojlon de la malliberejo, la vortojn de la karcerestro kaj lian rideton. Kaj tiun ĉi fojon li ridetis. Refari al si vivon... Sed se li malamas nun la vivon! Kaj kun la vivo la homojn, Dion, ĉion kaj ĉiujn. Li estis ankoraŭ juna, jes. Enirinta tridekjara, li nun eliris el tie kvardekjara. Malgranda diferenco, do. Li estis ankoraŭ riĉa: neniu estis povinta forpreni de li liajn rentojn. Dum tiuj jaroj de ripozo por ili, ili estis amasigintaj, por liaj nunaj tagoj de libereco. Kaj li estus

uzinta ilin por sin venĝi de kiom la homoj estis suferigintaj lin.

Li estis mortiginta homon, kiu sin diris lia amiko pro virino, kiu trompis lin. Ankaŭ ŝi estis fininta malbone, sed tio ne sufiĉis al li. Li estis bona kaj estis punita. Kaj hodiaŭ, post dek jaroj da mallumo, li retrovigis libera, riĉa kaj ankoraŭ juna. Kaj sentis en la koro iom da malamo, kiun li estus sciinta elirigi, tie, inter la homoj inter kiuj li revenis.

Apenaŭ li eliris el la malliberejo li rigardis ĉirkaŭ si. Estis bela mateno de aprilo, plena de suno. Li faris kelke da paŝoj, poste ŝidigis sur malalta mureto superigardanta horton, riĉa per prosperaj brasikoj. Tie ĉirkaŭe la vasta kaj blanka konstruaĵo de la malliberejo estis preskaŭ kamparo. La civito kaj la homoj estis malproksimaj...

Sonis gardo. Maŭri haltis ĉar li ja estis ekvidinta tiun gardon. Kiom da fojoj li estis aŭdinta ĝin soni — neniam vidinta — el sia mallibereja ĉambreto! Kaj li haltis por ĝin vidi, fine. Malriĉa maljunuleto, ensakigita en malnova senkolorigita kaj ŝirita surtuto, turnis la turnilon. De post multaj jaroj li portis ĉiutage, matene, sian saltetantan muzikon sub la kradoj de la malliberejo: ĉu por doni al la enestantoj iom da lia mizerula konsolo? Kiu scias? eble sole por tio. Ĉar tie li ne gajnis certe soldojn.

Li havis nun ĉirkaŭe amason da knaboj, de ambaŭ seksoj, jus elirintaj el proksima suburba lernejo. Multaj el tiuj knabetoj, kunigitaj, dancis. Kaj Laŭrenco Maŭri aŭskultis la malnovan valson de Straus, tiu de la kisoj kiu estas

en la « Senkombita printempo », kiun tiom da fojoj li estis aŭskultinta tie. Kaj li sentis, ke lin kaptis stranga senkuragigo. La sama, kiu estis preninta Bonivard, la malliberulon de *Chillon*, kantita de la poeto Byron. La mortiga malĝoĉeco dum tiom da jaroj gustumita en lia ĉelo revenis al li impete en la koro kiel kun freneza nostalgio de sia sufero. Ankaŭ li — kiel Bonivard — estis lerninta ami sian malesperon.

Kaj Laŭrenco Maŭri, mallevante la kapon, ploris.

La knaboj estis ĉiuj foririntaj. Ankaŭ la gardo tirita de la maljunulo, malproksimiĝis... Sed iu estis restinta. Malgranda infanino preskaŭ dekjara. Ŝi, proksimiĝinte al mureto ĉe Maŭri, fiksas lin, iom post iom, hezite kiel faras la infanoj kiam ili volus kaj ne kuragas.

Maŭri rigardis ŝin. Ŝi estis mizera figureto de malgrasa infanino, malbone kreskinta, kun la nigraj kaj fruinteligentaj okuloj en la pala vizaĝeto. Kaj la infanino, vidante sin rigardata, proksimiĝis al li.

— Kial vi ploras? — ŝi diris al li.

Maŭri karesis ŝiajn kapharoin. Poste li skuis la kapon.

— Kiu estas via nomo?

— Maria.

— Kion faras via patro?

— Mi ne havas patron.

— Ĉu li mortis?

— Tie — kaj la infanino montris per la mano la malliberejon el kiu li estis elirinta.

— En galero — aldonis al la gesto la malgranda infanino.

Maŭri nenion diris.

Li rigardis la malriĉan robeton, la malnovajn ŝuojn, la palan vizaĝeton kaj la tro viglajn okulojn.

— Ĉu vi havas patrinon?

— Jes, sed ŝi estas malriĉa, malriĉa

— ridetis la etulino — kiel mi!

Kaj aldonis tuj:

— Ĉu vi estas riĉa vere? kaj tiam donu al mi soldon.

— Kion vi volas fari el ĝi?

— Mi volas aĉeti al mi pomon. Ili plaĉas al mi. Sed la patrino neniam aĉetas al mi pomojn.

Maŭri ridetis. Kaj rigardis la malnovajn ŝuetojn.

— Ne, etulino, mi ne povas doni al vi soldojn.

— Ĉu vi ne havas da ili?

— Ĉu mi havas da ili! Ankaŭ tro multe...

— Kaj tiam?

— Tial ke mi estas malbona, tre malbona. Oni faris al mi de magon, tro da demago, kaj mi ĵuris esti malbona kaj venĝi min.

Malgranda Maria ne komprenis tro multe pri tuta tiu ĉi parolado, sed ŝi komprenis tre bone ke la malbona homo ne volis doni al ŝi la soldon, por ke ŝi povu al si aĉeti la pomon. Kaj ŝi disigis severe el la mureto por malproksimiĝi de li...

Sed ankaŭ Maŭri estis leviginta.

— Aŭskultu — ili diris al Marieto — ĉu ni faru aferon? Donu al mi la manon kaj konduku min al via patrino. Kiu scias? povas esti ke al ŝi mi donu la soldon por aĉeti al vi la pomon. Kaj ankaŭ du, tri, tiom, kiom vi volas da ili! Kaj ankaŭ la ŝuetojn... ĉu vi estas pli kontenta nun?

Kaj Marieto, pli kontenta efektive, donis tuj la manon al la bona homo, kiu volis sin venĝi sed, kiu renkontis, apenaŭ renirinta en la vivon de la homoj, malĝojajn similajn al sia.

Trad. A. Bencivenga Barbaro

KIE KIEL KIAM?

ĈIE ĈIEL ĈIAM

NI DEVAS UZI ESPERANTON

:: Kiel kisas la virinoj de ĉiuj popoloj kaj psikologio de la kisarto ::

(Daŭr., v. p. n.)

Oni ne sufiĉe alte taksas la slovakinon, sed jam pro siaj kisoj sole valoras viziti ŝian landon. Ŝi havas la haŭtkoloron de la nordlandano kaj la fajron de la sudlandano; ŝia sindonado estas okcidenta sed ŝia kiso estas orienta. Ŝi klinas ridetante la kapon flanken, la okuloj ekflamiĝas kaj ŝi alpremas la buŝon tiom mole kaj delikate, kvazaŭ ŝi volus iĝi kun la amato unu sola estaĵo.

Kiam la grekino kisas, oni ricevas la impreson, ke ŝia lango volas ekkapti la malantaŭajn dentojn. Ĝi moviĝas de unu buŝangulo en la alian. Ŝiaj kisoj estas mallongaj; ŝi volas nur mem ĝui kaj ne ĝuigi ankaŭ sian amanton.

La kiso de la bohemino estas mola kiel tiu de la slovakino, sed ŝi promesas pli ol ŝi poste plenumas, sed tamen ne tro por esti seniluziiginta.

La kiso de la danino estas internacia, dume la norvega fratino estas pli naiva. Gaje iliaj okuloj rigardas, kvazaŭ dirante: Kaj kio sekvas poste? Ŝia kiso estas peza, malseketa. La svedino, kiu havas el ĉiuj virinoj la plej malgrandan buŝon, kisas volonte kaj elegante, sed oni ne kuraĝas tro, timante ke oni povus difekti la delikatan haŭton. La kiso de la hollandino estas « burĝeca », dume la anglino kisas, kiel decas por honestaj inoj.

Estas inde, ke oni iom pli longe parolu pri la kiso en la lando de la suno, de la amo kaj de la floroj. La kisoj de la italino ĝenerale promesas tro (sed oni ne volas diri per tio, ke ili ne plenumas la promesitaĵon). Se oni estas kisata de virino el la sunplena lando de la sopiro de ĉiuj, oni scias antaŭe ke ami signifas afable, sindone ludi, sed ŝi estas sincera. Agi en la amo tiel povas permesi al si nur ino, kies donacoj estas neelĉerpeblaj, kiel ĉe la italino. Tio estas la ŝlosilo de la sekreto, kial itala ino ĉiam ree estas alloga kaj aminda. Oni povas diri ke la sinjorino de Milano en la kisado estas elektema, la ino el Roma kisas elegante, dume la napolino kisas nenion priprensante.

Ankaŭ la hispanino estas konita en la kisarto. La ino de la regiono Andaluzio estas plejkonita; iliaj lipoj estas ruĝaj kiel ĉerizoj,

ne tro fortaj kaj ne tro molaj. Kisi signifas en sia lingvo ami. Ŝi alkreĉiĝas forte al la amanto, tie ke oni preskaŭ sentas ŝian korbataĵon, kaj kisante ŝi ĝemas kvazaŭ la animo forflugus el ŝi kun la ĝemoj. La inoj de Kastilio kisas kun la koreco de infano, kaj oni ne laciĝas, aŭskulti tiajn senvortajn rakontojn.

La spertinto de tiu ĉi verkaĵo kisis tri virinojn en Portugalujo, sed ĉiuj iliaj kisoj havis la guston de oleo-sardenoj.

La parizanino estas pasia kaj ridetas kisante, la berlinano palpebrumas; ĉe la parizino oni devas alkiŝi al diversaj bruetoj kaj ĝemoj, per povi ĝui neĝenate.

Por ino apud la Rejno la kisado estas serioza; al ŝi mankas ĉiu seriozeco kaj iliaj kisoj estas bona frandaĵo.

La Münchenano ne scias kion fari kun la kiso. Ŝi interrilatas al ĝi kiel la « antaŭparolo » en libro. Ŝiaj kisoj estas malseketaj, varmaj kaj fortaj.

La ino el mezgermanujo balancetas la kapon kaj kisas dolĉe. Por la amato kaj por la infano ŝi havas la saman kison.

La virino de Vieno estas majstrino en la kisarto; ŝi volonte kisas kaj la kiso estas por ŝi ĉio. Ŝi ridas, ploras, petas, konsolas, trompas, mensogas, donas, prenas, pardonas, petolas, sed per unu sola kiso oni povas tranĉi ŝin, silentigi ŝin.

La ciganino tute ne scias kisi; ĉio, kion oni legas pri tio en romanoj estas mensogoj, ĉar ŝia opinio pri tiu ĉi ceremonio estas morganola.

La amerikano konas oficiale nur la laŭtaktan kuntuŝiĝon de la du liparoj; estas afero de konveneco. Sed oni rakontas, ke en la kaŝita ĉambreto ŝi posedas ne ĉiutagan kapablon kaj emon al la kisado; varieco plej plaĉas al ŝi.

Ankaŭ la meksikanino estas tie ĉi citinda. Ŝi similas en sia temperamento al la hispanino, kiu ŝi ja iam estis. Sed ŝiaj kisoj estas tiom pasiaj kaj ardaĵ, ke oni kredas esti sur la vulkano Popocatepetl dum erupcio.

(daŭrigota) el germ. Joh. Bernhard, München (repr. kaj trad. malpor.)

SCIENCO KAJ VIVO

La homa stomako kiel trolaboranto.

Ke la moderna kultura homo tromanĝas, estas observo, kiun la kuracisto povas fari senĉese. Nia stomako daŭre devas fari « superlaboron », sed ĉar la procedo de la digestado ne povas esti akcelata kiel tiu de la cerbo aŭ de la nervoj, nia stomako ne povas ripozi kaj estas daŭra trolaboranto.

La angla nutrajfiziologo Gallichon pritraktas tiun ĉi tronutradon en tre leginda artikolo Rost-befo, li skribas, bezonas por la digestado plenajn kvar horojn, pano same; rostita ansero, sekigitaj faboj aŭ salitaj fiŝoj ne povas esti digestataj en malpli ol 5 horoj.

Ĝenerala manĝo kiel ni kutimas fari donas al la stomako laboron de 4-5 horoj. La ofte ankoraŭ trovebla kutimo, preni ĉiutage 4 manĝojn, metas la intestojn antaŭ taskojn, kiujn ili nel povas plenumi.

Estas unu el la plej gravaj eraroj, neforigebaj de la laikoj, ke nia « maŝino » daŭre devas esti « hejtata », por ke ĝi havu fortojn.

La stomako nur laboras normale, se al ĝi estas permesataj prudentaj paŭzoj. Eĉ dum la dormado ĝi devas ankoraŭ forte labori, se oni ĉirkaŭ 1 horo antaŭ la enlitiĝo estis ankoraŭ manĝinta ion.

Ni permesas ripozon al la muskoloj post trostreko; ni donas al nia cerbo dum la dormado refreŝiĝon. Sole la bedaŭrinda stomako devas senĉese laboregi.

Oni donu al ĝi 3 bonajn manĝojn ĉiutage, aŭ pli bone nur du, tagmeze, kaj ne tro malfrue, vespere!

trad. Joh. Bernhard

La originalo de « Mil kaj unu nokto », trovita.

Laŭ Petersburgaj gazetoj estis trovita en la tlea publika librejo antikva, flaviginta manuskripto, skribita perslingve. Tiu manuskripto estis transdonita al la rusa scienca akademio kaj la konata sciinto de la persa lingvo kaj literatura profesoro Marr fervore certigas, ke tio estas la originala manuskripto de la famkonata persa fabelaro *Mil kaj unu nokto*. — Tiu manuskripto datumas el la mezo de la XV-ajarcento kaj estas unu el la maloftaj antikvaĵoj de la persa regno, kiun oni certe opiniis de longe perditaj. — La valoro de la manuskripto estas

granda. Oni ĝin konservas nun en unu el la rusaj naciopopolaj muzeoj kaj oni konjektas, ke ne ekzistas kopio pri tiu valora originalo. el Marto

Kion pereigas la lupoj en Ruslando.

Antaŭ nelonge publikigis la sovjetlanda registaro statistikon pri la viktimoj de la lupoj vivantaj dumvintre en ruslandaj kaj precipe en sibiriaj distriktoj. Laŭ tiu statistiko pereigis la lupoj lastjare 52.000 ĉevalojn, 50.000 bovojn kaj 25.000 aliajn bestojn. Neenkalkulitaj estas bestoj vivantaj libere en la naturo kaj ĉasataj pro la pelto. La ekonomia malprofito kaŭzita de la lupoj suniĝas je 4 milionoj da orrubloj. La popola komisario pro agrikulturo postulis krediton de 100.000 rubloj uzota por la ekstermado de tiuj rabistoj. el Marto

La lando de gigantaj bibliotekoj.

Dum la lastaj dek jaroj sukcese progresis la libromanio en la Unuigitaj Ŝtatoj de Ameriko. Laŭ la lasta kalkulo estas tie ĉirkaŭ 2000 publikaj bibliotekoj. La relative plej grandan nombron de bibliotekoj posedas la ŝtato Massachusetts. Tie ekzistas 257 grandaj publikaj librejoj. Plue estis registritaj 146 en Ŝtato New-York, 111 en Illinois, 105 en Kalifornio, 96 en Pensilvanio, 81 en Connecticut, 80 en Ohio, 78 en Fadio, 71 en la ŝtato Iova, 67 en Michigan. La plej granda biblioteko estas la kongresa biblioteko en Washingtono; ĝi enhavas 3,179.000 binditajn librojn. La plej granda biblioteko de la urbo New-York havas 2,774.000 binditajn volumojn, tiu en Boston 1,308.000 en Chicago 1,305.000, en Hoboken 1,001.000 kaj en Brooklyn 955.000. La 2^a plej granda publika biblioteko en Washingtono havas 936.000 volumojn, la biblioteko en Clevelando 807.000, en Cincinnati 670.000, en St. Louis 649.000. Entute ekzistas en Usono 17 grandaj institutoj por edukado kaj klerigado de bibliotekistoj. el Marto

Ĉu la abeloj fakte estas diligentaj?

Apenaŭ ni ajn trovus la kuraĝon diri, ke ne diligenteco ja estas proverba. Statistika observado renversas almenaŭ iomete tiun ĝisnunan opinion pri la multlaboremo de la abeloj. Per longdaŭraj observadoj oni konstatis, ke la abelo pasigas plimulte da tempo ripozante en la abelujo ol kolektante mielon. Dum sia tuta vivo ĝi forflugas el la abelujo ĉirkaŭ 3165 foje. Por produkti 1/2 kg. da mielo laboras 567 abeloj dum sia tuta vivo. el Marto

DIVERSAĴOJ

Kugletoj pasas, Mussolini restas.

Kaptinte la konatan frazon elparolitan de la Duce (elp. Duĉe) dum sia ĵusa parolado ĉe Placo Duomo en Milano, kamarado Oreste Reali, iama tranĉeano de la Prezidanto dum la milito, sendas al *Popolo d'Italia* ĉi tiujn notojn.

« Kugletoj pasas, Mussolini restas ». Estas vere. Sur monto Quel Taron - unuallingva loko - kontraŭ fortikaĵo de Malborghetto, ian tagon Mussolini (tiel nomata ĉar nur kaporalo li estis) raziigis sian barbon de bersaljero Bernini. Ambaŭ ili kaŭris en angulo de blokhauŝo kiun dume trapasis grenado. Bernini, pursanga toscano, sendas al la malamiko mil blasfemvortojn kaj samtempe Mussolini ridetante ekkrias: « Daŭrigu, Bernini; estas nenio. Oni volas akriigi vian razilon ».

* *

Dum plotono da volontuloj (tiam signitaj per siglo V. E.) intente ŝajnigi atakon sur deklivoj de monto Fella Gramuda (1 Aprilo) grenado frapis kaj transboris teramason. Sur la teramaso sidis kaporalo manĝanta panon kaj fromaĝon. La neatendita ĵetaĵo lin igas nervema kaj lin ekkriigas: « Eĉ kiam oni manĝas oni ne estas certaj pri la fino ».

Ankaŭ tiuj fojnoj la ĵetaĵo pasis kaj Mussolini restis.

* *

Mussolini kaj la skribanto malsupreniras el deklivoj de Rombon kaj envojiĝas por ĝui ricevitan libertempon. Tiun tagon la aŭstriancoj celis detruon de pasejo sur la rivero dividanta Rombon de Javorĉek, per pesa artilerio. Ektrairante la ponteton, kelkaj ĵetaĵoj preterpasas terurige fajfante! Kaporalo Mussolini, surprizita pri tiom da afableco de la malamiko, ekkrias: « Haltu, Reali, tiuj sinjoroj emas rapidi, ilin lasu antaŭeniri ».

Ankaŭ tiuj fojnoj kugloj pasis kaj Mussolini restis.

* *

Dum Februaro 1916, neatendite elveturintaj el Ferrara (eĉ sen paskarto) al batalfronto ni haltis ĉe Udine elprovante eniron en

urbon. Sed por soldatoj estas eniro malpermesata, do reveno en stacidomon kaj matenmanĝo per brunpano kaj skatoleto da viando. Ni legas gazetojn kaj ĉar la soldatvagonaro al Cividale nur pasos je noktomezo, per kovriloj ni aranĝas kuŝejon por dormi, atendant. Kiam dormo nin regis, neĝentile du karabinieroj nin vekas, demandas kaj postulas vojaĝ-dokumentojn. Kiaj? Kiel dirite ni forveturis el Ferrara, nefinite nian priresanĝan libertempon, jam lacaj pro mallaboro. Nun komencas embaraso. Persistaj en la plenumo de sia devo la karabinieroj volas... envidi klare! Mussolini, neperdinte kvietecon, ekridante montras al ili gazeton *Popolo d'Italia* kaj legigas frazon « fondinto Benito Mussolini ». Poste konstatis al ambaŭ ke sama nomo estas sur sia identiga medalo « Ah! vi estas gazetisto, bone, trairu ». Kaj permesis la eniron.

Ĉu tiuj du bonaj militistoj rekonos hodiaŭ en la gazetisto Mussolini nian grandan Duĉe'on?

Epizodoj travivitaj. Epizodoj veraj. Pri aliaj similaj estis aktoroj miloj da batalintoj, sed ne ĉiuj havis spriton - kiam ĉirkaŭte eksplodis grenadoj - diri al barbisto raziinta sian barbon: « Daŭrigu. Estas nenio. Oni volas akriigi vian razilon ».

Laŭ stilo de Duĉe'o.

Trad. M. Arabeno.

Legendo.

Kiam la bona Dio kreis la Ĉielon kaj la Teron, Li donis nomojn ankaŭ al la kreskaĵoj.

Kaj venis floroj de pluraj specoj al kiuj la Sinjoro donis simbolajn nomojn.

— « Sed » — Li diris — « memoru la nomon, kiun la Sinjoro via Dio al vi donis. »

Tiam venis ĉielkolora floreto kaj demandis: « Sinjoro! Kian nomon Vi al mi donis? Mi ĝin forgesis ».

Kaj la Sinjoro parolis: « Ne forgesu min! ». Tiam la floreto hontis kaj kaŝis sin ĉe la silenta rivereto, en la malluma arbetaro, en la soleco — kaj furiĝis malĝoja.

Se tamen iu ĝin serĉas kaj deprenas, ĝi murmuretas: *Ne forgesu min!*

trad. B. Migliorini

Skribu en Esperanto

al niaj anoncantoj pri informoj, prezaroj ktp. citante nian Revuon!

ITALA KRONIKO

ESPERANTO-GRUPO EN UDINE INAUGURAS SIAN PROPRIAN SIDEJON

Kiam en la ĉefurbo de Friulprovinco oni starigis Esperantan Grupon (la 6-an de Junio 1923) la klopodoj de la tiamaj Grup-estraroj streĉe celadis la havigon de propra, sendependa sidejo, kies manko estus kompromisante, parte (krom la ekzistado de la Grupo mem) ankaŭ la sukcesan, regulan, daŭran disvolvigon de la lokaj propagandaj kaj varbadlaboroj. Nun, post longaj penadoj, la ĉiama revo de la Udine'aj esperantistoj fariĝis, fine, realeco. De nun la loka Grupo havas, en centra urba parto, propran kunven-ĉambron ĉe urba palaco por kultur- kaj profes-societoj.

La grupa sidejo ĉi-vespere estas malfermata kaj, regule, ĉiujade je la naŭa horo, okazigas instru- kaj amuz-ĉele, membro-kunvenoj. Historia paĝo por la loka movado ekkomenciĝis la 6-an de Majo nunjara, inaugurate la Grupejon. Pro tiu celo, tiam la cambrego estis lukse kaj plej ĉarme ornamita per esperantaj kaj naciaj flagoj; sur la muroj ĉiaspekaj reklamiloj estis alisigitaj; tuteirkate allogaj vazoj kun, plantitaj arboj starigitaj; sur la tabloj, krom arego da propagandiloj, estis dissemataj multe da floroj. Floroj kaj folridaj arbo-branĉetoj same ĉirkaŭis la buston de nia Majstro, majeste staranta sur la estrara tablo. La tuto belege aspektis kaj impresigis la partoprenintojn.

Je la naŭa precize la agema Grup-prezidanto sam. Franco Bodini, malfermis la inaugurfeston. Li dankis ĉiujn ĉeestintojn kaj plej varme dankis la lokan urbestaron pro la al ni disponigita bela ĉambro. Fajre kaj brile rakontis pri la fonda de la Grupo kaj sia disvolvigo ĝis la nuna (por ni neforgesebla) festo-tago, informis pri la faritaj (-ataj kaj -otaj) laboroj, aldoninte ke la sidejo ĉi-vespere estos je la dispono de la grupanoj, kiuj trovos tie diversajn legajojn (esp. kaj alilingvajn) krom kelkaj societ-ludiloj. Sciigis ankaŭ ke, pere de la grupo, baldaŭ estos eldonata ilustrita histori-gvidlibreto de Udine, kunmetita de loka U.E.A.-Delegito, sam. G. Della Savia.

Finite la interesplena parolado, la Prezidanto petis la samideanojn are senmanke kaj kiel oble plej regule partopreni la grupkunvenojn, kies laborprogramoj ĉiam estos por ili plej agrable kaj zorge aranĝotaj.

Krom aro da gegrupanoj, partoprenis multe da simpatiantoj, invititaj per taggazet-artikoloj; ĉiuj ĉeestintoj, senescepte, estis plej favore impresigitaj pro la simpla, intima Grup-festo.

El la semita, -ata kaj -ota homama esperanta ideo, la Grupo de Udine atendas fruktorekan rikolton estontempe. Duane, plentide kaj senlace « ni fosas nian sulkon! »

(Raportis la Grupa Sekretario)

Cremona. Tre bone sukcesis parolado de Gen. de Montezemolo sub la patronado de loka komerca ĉambro.

Genova. La 4-an de Majo nia bonkonata svisa samideano, publicisto kaj eldonisto, S-ro Jean Borel, prelegis en E. ĉe la Popola Universitato Contardo Ferrini pri « Rememoroj de esperantista vivo ».

Personaj spertoj kaj rememoroj de lia iama Volapükigo kaj posta aliĝo al nia lingvo kaj ideo, lia unua renkontiĝo kun la Majstro en Varsovio, kun la tiamaj unuaj esperantistoj, la Bulonja Kongreso, la komerca laborado de la Genevaj samideanoj « ankoraŭ en pantalonetoj », pasis antaŭ la spiritaĵoj de la aŭdantaro havigante al ĝi la intiman ĝojon de unuhora esperantisma ĝuo.

Al nia afabla Samideano ni ripetas la esprimon de nia kordanko.

Napoli. La 28-an de Marto en la nova sidejo de la Esperanta Rondo, samideano Prof. D-ro Tammaro Gr. Uff. Salvatore, legis sian belan paroladon « La kiso tra la historio, la literaturo kaj l'arto ».

La multnombra ĉeestantaro, esperantistaj kaj amikoj de Esperanto, ravitaj de la varma kaj instrua parolado, korege aplaudis kaj gratulis la kleran paroladiston. Oni ludis poste fortepianon, oni kantis kaj diris versaĵojn. La bela vesperado finis per gajaj dancoj.

★ Loka Grupo « Circolo di cultura esperantista » estas fondita kun 75 membroj. Oni elektis prezidanton tre fama Admiralo Kav. Eugenio Trifari. Kunvenoj okazas en la sidejo: Via Duomo 202.

Parma. Laŭ iniciato de la loka Esp. Grupo la 9-an de majo ĉe la Teatro S. Giovanni, antaŭ granda publiko, je la ĉeesto de Lia Ĉefepiscopa Moŝto, de la Rektoro de la R. Universitato, de la Lernejoj Inspektoroj de Parma kaj de Piacenza, de la riprezentantoj de la Milita Lernejo kaj de la loka garnizono k. t. p. okazis la inauguro de arta busto de nia Majstro, tre bele skulptita de P-roj Canattieri kaj Cacciani. Jen la programo: Ludado de la Reĝa itala marŝo; malĝovo de la busto kaj ludado de la « Espero » per granda orkestro; P-ro P. M. Caroli trate priparolis pri la socia kaj morala figuro de Zamenhof; sekvis varmaj, juneprenaj kaj entuziasmaj vortoj de Lia Generala Moŝto Markizo de Montezemolo, kaj oportuna kaj interesa legado de kelkaj esperantaj poezioj de nia samideano F. Pizzi. Inter unu kaj alia parolado Fraulino Hazon arte ludis tre interesajn harpajn muzikpecojn.

Ĉu la paroladistoj, ĉu la ludistino de la harpo kaj la orkestro estis tre aplauditaj La bela ceremonio bone impresis la publikon, kiu alie jam konas la esperantan movadon pere de la vigla agemo de la loka gesamideano. Rimarkita la ĉeesto de Sino Hodler, de S-ro Facchi el Brescia kaj de S-ro Quarone el Voghera, de Fraulino Zinzani por la loka virina Fascio.

Trento. La 14-an de Majo en salono je la unua etaĝo de Hôtel Centrale okazis inaŭguro de semajna kunveno de Trento E. Rondo. Prezidis la simpatian feston la prezidanto de la klubo, rag. Zanolini kaj la direktoro de Trentlanda E. Instituto prof. Mosna, kiuj je la toasto diris taŭgajn vortojn, varme aplauditaj de la multnombra ĉeestantaro.

La kunvenoj okazas ĉiuvendrede je la dudeka, kaj estas plezure akceptataj ĉiuj samideanoj dezirantaj tie kunveni.

Verona. La 19-an de majo okazis eksterordinara kunveno de Verona E. Asocio (sidejo, strato Sottoriva 6). Sekve la eksigo de administra konsilantaro, oni elektis la novan, kiu tiel rezultis: Rag. Aldo Tedesco prez., Rag. Amerigo L. Reni viceprez., Zeno Ballarini sekr.-kas., Giovanni Uberti vicesekr., F. no Cesira Morandini kons.

★ **Kunveno.** Pro iniciato de E. Grupoj de Verona kaj Brescia la 30-an de majo okazos kunveno en Gargnano sur Garda lago, al kiu partoprenos gesamideanoj el Lombardia, Venet- kaj Trentlando.

Le notizie di cronaca devono essere inviate entro il 15 del mese.

RECENZAJ NOTOJ

Esperanta Albumo de Salzburg. In occasione del V Congresso Esperantista Panaustriaco, il Gruppo Esperantista di Salisburgo pubblicò un album di propaganda turistica e commerciale, compilato dal signor Riccardo Grössinger. Questa pubblicazione deve essere sfuggita all'attenzione del mondo esperantista italiano perché non ricordo di averne trovato cenno in alcun luogo. Eppure essa merita di essere tenuta presente come uno sforzo di buona volontà, degno di imitazione e per la sua praticità e per la bellezza dell'edizione. L'album, di formato 28x30, porta nel mezzo di ogni foglio una splendida veduta della patria di Mozart ed in giro la réclame delle case commerciali più considerevoli della città. Anche chi non conosce abbastanza da vicino ed ignora la incomparabile bellezza del suo eccezionale panorama, leggendo questo opuscolo si sente invogliato a visitarla.

Anche le città italiane dove hanno luogo annualmente i congressi nazionali dovrebbero seguire l'esempio di Salisburgo, che rappresenta la migliore forma di propaganda locale dell'idea esperantista.

A. Mondini

Tipografia Editrice A. Paolet, S. Vito al Tagliamento.
A. Paolet, dir.-resp.

Hotelo kaj Pensiono
"MINERVA,"
... VENEZIA ...

Nia tre konata kaj ŝatata Samideano Rev. Prof. P. Modesto CAROLFI havis la malfeliĉon perdi sian amatan PATRINON, mortinta la 15-an de tiu ĉi monato.

La itala esperantistaro kune unuigas por esprimi al Li kaj al Lia Familio siajn plej varmajn kondolecojn.

Preĉipe partoprenas Lian doloron la direkto kaj la redaktoroj de la Revuo, kiun Li ĉiam amis kaj subtenis.

En Altare mortis Rag. Pilade, frato de samideano Ivanoe Bordon. Al la Familio sincerajn kondolecojn.

NASKIGO

Al samideano Guglielmo Viani el Parma naskigis ninon, al kiu oni donis la nomon Estina.

Infaneto, al kiu oni donis la nomon Antonio Esperido, naskigis al samideano Manili Nazareno en Mascioni.

Al la goodzoj Dina kaj Fernando Zacchè, gesamideanoj en Mantova, naskigis filineto nomita Fernanda Benita. Gratulojn kaj benediktojn.

NOZZE

Il 1-o Maggio l'egregio Presidente dell'Associazione Esperantista di Torino, Ing. Giovanni Cenoro, ha stretto il dolce nodo coniugale con la gentile samideana Signa Itala Ventre, nipote dell'eminente Grand'Uff. Avv. Giuseppe Gianni, Direttore dell'Istituto Piemontese di Esperanto.

Al novelli sposi giungano gradite le sentite felicitazioni ed i vivissimi auguri di tutta la Famiglia Esperantista Torinese.

INTERNACIA RADIO-ASOCIO.

Prezidanto: HARRY A. EPTON.
D-ro PIERRECROBRET (S.A.E.) 17 Chatsworth Road, London, E.5, Anglujo.

CELOJ. 1. Faciligi rilatojn inter Radiuloj tutmonde por la lingvo Esperanto.

2. Liveri teknikan helpon kaj informon de Internacia karaktero por Esperanto al ĉiu interesita pri Radio, Esperantisto aŭ ne.

3. Ellabori la Esperantan radio-vortaron.

4. Eldoni « Internacia Radio-Revuo », kiu, interalie, per Esperanta resumo de originalaj artikoloj el diversaj lingvoj disponebligas al la legantaro teknikajn dokumentojn alie nehaveblajn, kaj kompreneblajn nur tre malfacile.

5. Pritrakti ĉion alian, kiu estas en la kampo de Internacia Radio-Asocio ĉi tie.

MEMBRECO. Povas membriĝi ĉiu persono, Esperantisto aŭ ne, kiu sin interesas pri Radio, amato aŭ profesie, kaj favoras la adopton de Esperanto kiel la internacia Radio-Lingvo.

KOTIZO. La jarkotizo, en Britujo estas 1 ŝ., alilande unu svisa franko aŭ ties ekvivalento; kiun oni pagu al la Hon. Sekretario je la adreso supre montrita, aŭ al Nacia Sekretario kie tia ekzistas. Tamen, ĉar tia malalta kotizajo ne sufiĉas por pagi ĉiujn elspojojn, oni estas petata aldoni iom kiel donaco.

NACIA SEKRETARIO. La Nacia Sekretario por Italio estas: Prof. Giovanni Saggioli, Corso Vitt. Em. 6, Padova Telef. 14-50.

Unnaranga kaj rekomendinda restadejo por Esperantistoj. - Tute renovigita dum 1925. - Trankvila kaj urbocentre lokata. - Moderna komforto. - Ĉiu ĉambro kun fluanta akvo. - Esperanta servisto ĉe la fervoja stacidomo. - MODERAJ PREZOJ. En- kaj elŝipigejo S-ta Zaccaria

KONIGU ITALION.

Itala Delegito ricevis tiun ĉi leteron. Ne povante sin okupi pri la demando, petas ke ni publikigu ĝin en la Revuo, ĉar verŝajne travigas, inter la legantoj, iu persono kiu povos respondi. Jen la letero:

Arad, la 13-an Aprilo 1926.

« Literatura Rondo de Vesperuniversitato en Arad » aranĝos laŭvice ĉiu-monatan literaturan posttagmezon el literaturo, muziko kaj danco de aliaj nacioj. Nia celo estas por konigi, popularigi alilandan popokulturon per esperanto. Tiel ni intencas vekti la interaĝon ankaŭ inter neesperantistoj, kiuj multnombro vizitas niajn literaturajn festojn. Tiu-ĉi estas ja intereso de ankaŭ ĉiuj nacioj.

Laŭ vico, baldaŭ sekvas en nia programo la itala nacio.

Pro tio ni havas la sekvantan peton: Bonvolu kolekti kaj sendi al ni la italan popolan karakterizantajn-esperantlingvaj-n literaturajn t. e. priskribojn, novelojn el popolvivo, versafojn, popolkantojn, serenadojn vere italajn melodiojn por solkanto, ĥoro aŭ por duaj instrumentoj kun akompano kaj oble muzikajoj por nacia danco. Generale samfakaj aĵojn kiuj - laŭ via opinio - karakterizas la italan popolon. Kiel la literaturajojn, tiel la tekstojn de kantoj - ni petas - nur esperante.

Nia itala literatura posttagmezo estos vera festeno. Unue popolo nia tre interesiĝas je italoj, tre ŝatas italan muzikon kaj krome partoprenos la « Arada Itala Rondo », do ili povos ĝui iom hejman kulturon.

Laŭ via deziro, ĉiujn aĵojn ni resendos kaj pri sukceso ni sendos raporton por italaj esperanto-gazetoj.

Esperante ke ankaŭ vi havos ĝojon por kunlabori por nia komuna intereso ni dankas antaŭe Vian agadon.

Samideano salutis vin Ferenczy.

gvidanto de « Literatara Rondo ».

Adreso: Literatura Rondo de « Vesperuniversitato » por Prof. Stefano Ferenczy - Arad, Beola Josif Vulkan.

DANKESPRIMO

Rev. Pastro Bilbao el Vizcaya (Hispanujo) dankas la samideanojn de Tolouse, Nice, Marseille, Genova kaj Romo pro tiuj servoj dum la vojaĝado de sia pilgrimado al Romo, ĉar ke en ĉi tiuj urboj li estis gentile, afable kaj sindone akceptita.

NOVA ELDONAĴO

P. Prof. M. CAROLFI O. M.

LA PADOVA LILIO

Mallonga Biografio de

S-ta Antono el Padova

kun antaŭparolo de A. C. kaj aldona ĉapitro de F. Pizzi pri *Si quæris miracula* (kun 23 artaj ilustraĵoj)

Prezo L. 5

Tre modeste la simpata aŭtoro, kiu parolis en 1925 en Genovo dum la malfermo de la Somera Universitato kaj predikis dum la Katolika Diservo esperantlingve, nomas, elan verkon mallonga biografio. Fakte ĝi sin prezentas kiel serioza pritrakto ne nur de la vivo kaj laboro de la sanktulo, sed ankaŭ de la historio de Italujo kaj Francujo en la tiama epoko. Prof. Carolfi lasas nin rigardi profundon en la ekloziaj historioj, por ke ni tute komprenu la vivecon de la pia monaĥo, kiu farigis « kolono » en la katolika aklezo kaj patrono de la Francekanaj Mislaj.

Multaj bildoj ornamas la 34 ĉapitrojn, kiujn enkadrigas la volo kaj la plenumo de heroo, kies voko admonas kaj kuraĝigas la junularon. Pro tio ni estas konsciaj, ke la aŭtoro kaj gvidanto de la Tutmonda Katolika Junularo Esperantista plonrajte dediĉis sian verkon al tiuj, kiuj elektis la grandan sanktulon oĉtro kaj spirita gvidanto, kiun imiti deca estis plej alta devo.

La modelingva kaj bonpresita libroto estas bona kaj tre rekomendinda legaĵo por niaj katolikaj gefratoj.

Heraldo de Esperanto

Tiu ĉi mallonga biografio de sankta Antono el Padova, ilustrita per 23 artaj reproduktadoj, bone vekita de nia nelaciĝa samideano Pietro Carolli, kaj sur bona papero presita de la eldonejo de Itala Esperanta Revuo, konigu en Esperantujo la vivon de tiu, kiu tutrajte pro lia rimarkinda pureco, estas nomita la Padova Lilio, kaj jam estas tutmonde konata kaj progata. Jen vivo de sanktulo loginta de ĉiuj niaj legantoj.

Espero Katolika

Publicazioni per lo studio dell'Esperanto

Manuale di Esperanto in dieci lezioni con due

vocabolarietti, di B. MIGLIORINI (40 m.) L. k. 50

Manuale completo per lo studio della lingua

internazionale ausiliaria Esperanto del Dott.

A. STROMBOLI, terza ediz. (160 migl.) . 5.—

— rilegato elegantemente in tutta tela . 7.—

Manuale completo di Esperanto (prima annata

della rivista « L'Esperanto »), con molti ar-

ticoli sull'Esperanto e sulle sue applica-

zioni . 3.50

Esperanta Legolibro de B. kaj E. MIGLIORINI

(edizione 1925) . 4.—

Manuletto di conversazione Ital.-Esp. . 1.—

— elegantemente rilegato tutta tela . 2.—

Due Ekzercaro de D-ro L. L. ZAMENHOF kun

itala traduko . 1.—

Aggiungere il 10 % per spese postali

Vaglia all'Editore A. Paolet - S. Vito al Tagliamento

Ĉe la aliaj la teorio, ĉe ni la praktiko.

LA FLORETOJ DE SANKTA FRANCISKO

ESTAS aperonta la esperanta traduko de tiu ĉi ora verko de la unuaj tempoj de la itala literaturo. Gustatempe ĝi aperas, ĉar la sepajcenta datreveno de la morto de la granda itala sanktulo, kiun la tutmondo honoras, rememorigas unu el la plej eminentaj homoj kiuj vivis sur nia terglobo.

LA FLORETOJ priparolas pri Sankta Francisko, pri multaj liaj kunfratoj kaj pri la rapida disvastiĝo de tiu religia Ordeno, kiu konkeris spirite la tutan mondon kaj al kiu multe ŝuldas la nuntempa civilizacio.

La originala stilo de la verko, stilo rakonta, naiva sed tre elokventa, transportas nin al tiu tempo, en kiu la priskriba forto estis pro sia simpleco pli trafa al la sentoj de la popolo.

La esperanta traduko, farita tre diligente de nia lerta samideamo *F. Pizzi*, tute ne perdas la unuan stilon, tiel ke eĉ en Esperanto la verko sin prezentas en sia tuta originala kaj simpatia formo.

La ekstertandaj samideanoj tute certe salutos kun plezuro la aperon de tiu ĉi traduko, kiu donos al ili la eblon de la gojiga legado de unu el la plej legendaj verkoj de la antikva itala literaturo.

Samtempe la italaj esperantistoj devas goji, ĉar per la esperanta traduko la verko, kiu apartenas al la unuaj gravaj monumentoj de lia patruja literaturo, povos esti konata en la tutmondo.

La volumo estos presata sur bona papero per klaraj preslitteroj, kaj ĝi havos artan kovrilon laŭ stilo de la epoko en kiu vivis la sanktulo.

PREZO L. 6.—

Oni preparos ankaŭ simplan eldonon, kiu kostos L. 5.—

Antaŭmendojn al eldonanto A. PAOLET, S. VITO AL TAGLIAMENTO (Italio)

Ordo de la VII FRANCISKANA CENTJARA DATREVENO legu:

BIOGRAFIO DE S. FRANCISKO EL ASSISI (Carolfi)	L. 3.—
TRA LA FRANCISKANA URBO ASSISI (De Carolis)	• 2.—
LA PADOVA LILIO (Biografio de S. Antono el Padova) (Carolfi)	5.—

(Aldoni 20 % por sendolpezoj)